

जिल्हा निधीच्या शिल्लकी रकमेतून सहकारी संस्थांच्या भाग भांडिकामध्ये जिल्हा परिषदांनी गुंतवणूक करणे.

महाराष्ट्र शासन,
ग्राम विकास विभाग

परि. क्र. आपस्तवडी १०८९/प्र. २३६/२३
दिनांक, मुंबई-४०००३० दिनांक-२३ जुलारी १९८८.
नविप्रास

जिल्हा निधीच्या शिल्लकी रकमेतून जिल्हा परिषदांनी सहकारी संस्थांच्या भाग भांडिकामध्ये गुंतवणूक करणे या सुर्वेक स्थानिक निधी सेवा परिषादे अधिनियम, १९३०वर्षाची घोतेला आक्षेप १९८२-८३ च्या परिषादे अहवालाचे संदर्भित नम १९८९-८० च्या रचना अहवालाच्या परि. २.३ मध्ये पंजात राज समितीचे अभिप्राय व शिफारस आतीलप्रमाणे आहे:-

परि. २. १ मधील-येथी गुंतवणूक करण्यापूर्वी संदर्भित अधिनियमातील तरतुदीनुसार शासनाची पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक असतानाही, तथा की घोषणा नको वाढी. या दायतेत शासनाचे धोरण, आता त-हेच्या गुंतवणुकीचा प्रोत्साहन देण्याचे नसल्याचे समितीतमोर ग्राम विकास विभागच्या प्रतिनिधीच्या साक्षीत स्पष्ट झाले आहे. असे असतानाही जिल्हा परिषदा विविध संस्थांच्या भाग भांडिकामध्ये शासनाच्या परवानगीशिवाय व आर्थिक दृष्टा नसतानाही गुंतवणूक करीत असतात व आता रितीने जिल्हा निधीतून व-धाव मोठ्या रकमा निष्काकरण गुंतून पडतात. या रकमांवर जिल्हा परिषदांना ताबासि तर मिळत नाहीच, परंतु रकम कर्जांनुसार गुंतून राहिल्याने इतर आज्ञाक बाजींवर कार्य करण्यात उत रकमा येवीच उपलब्ध होते नाहीत. याच तद्वर्ती समितीने आपल्या नम १९८१-८२ च्या सहाच्या उडतालातील परि. क्र. २. ३० मधील केलेल्या शिफारशीउडे समिती तहा येथु होयले. या शिफारशीवर आधारित ग्राम विकास विभागाने आपली जिल्हा परिषदांना ही आर्थिक शिल्लत पाळण्यावायत परिषदाकाळारे सूचना दिल्या आहेत. शासन परि. क्र. परात १०८१/तीआर १५५२/५० दिनांक १९/११/८९ परंतु या सूचनांउडे पूर्तता होत असल्याचे दिसते. तद्व समितीची शासनाला आता तोंड करत आहे की, पुन्हा एकदा आता त-हेच्या गुंतवणुकीवायत आवश्यक ती कायदेगरीर व आर्थिक दक्षता घेण्यावायत तत्कीत रावाण्यातंयधी तर्ज जिल्हा परिषदांना तय्यतर परिषदाकाळारे सूचीत करण्यात यावे."

२. पंजात राज समितीच्या वरीत अभिप्रायावरून हे स्पष्ट होते की, सहकारी संस्थांच्या भाग भांडिकामध्ये गुंतवणूक करताना कायदेगरीर व आर्थिक दक्षता घेण्यावायत जिल्हा परिषदा कायदेगरीर होत नाहीत. जिल्हा परिषदेचा निधी हा कोड कल्याणकारी योजनालाही असल्याने आता पुनारे गुंतवणूक करण्यात शासन प्रोत्साहन देऊ इच्छित नाही. तरतुदींनुसार शासनाने मान्यताप्राप्त गुंतवणुकीमध्ये जिल्हा परिषदांना विहित पध्दतीनुसार गुंतवणूक करता येईल, तयाउपे सहकारी संस्थांच्या भांडिकात निव्वता नकोली गुंतवणुकी केल्यात

जे. निम्नलिखित जागे आहे- कोनाल्पाही गुंतवणुकीपूर्वी- शासकीय गोष्टींचे मातल करावे.

१] तसेर संस्था दोर्घकाल अस्तित्वात व प्रत्यक्षा कार्य करीत आहे आणि त्या कालावधीत लाभार्थी जिल्हा आहे हे पहावे. तेव्हा संस्थेत-गुंतवणूक करण्यात हरकत नसावी व संस्थेच्या आर्थिक तृप्तिसाठी वायत संस्थेत जिल्हा तहकरी उप निबंधाबाबत दाखला मिळवावा. नोंदवही झालेल्या परंतु कार्य करू न झालेल्या संस्थांचा गुंतवणुकीसाठी विचार करण्यात येऊ नये.

२] महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ च्या तरतुदीनुसार गुंतवणुकीत शासनाची पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे. पूर्व परवानगी न घेता गुंतवणूक केल्यात त्याची जबाबदारी संस्थेत लुप्त अधिकारी अधिकारी व मुखलेखा व वित्त अधिकारी यांचेवर राहिल.

३] जिल्हा परिषदेचे गुंतवणुकीबाबत व गुंतवणूक शिल्लक [Investible Surplus] व जिल्हा-या लाभार्थीचा विचार करावा. ह्या संस्थात जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी व मुख लेखा व वित्त अधिकारी यांनी स्पष्ट अंमोप्राप्त पावेत. गुंतवणुकीची नोंदवही करील अधिका-यांचा अन्विष्टापासून संस्थेत विपरीत समिती/स्थायी समिती/जिल्हा परिषदेच्या तसे तसेर वित्त निर्णय प्राप्त करावेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आज्ञानुसार व नांवाने,

म. मो. दांडेकर
(म. मो. दांडेकर)

२-५/६ उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

- १] सर्व विभागीय आधुक्त.
- २] महालेखापाल, महाराष्ट्र (१) [लेखा], मुंबई.
- ३] महालेखापाल, महाराष्ट्र (१) [लेखा परिक्षा] मुंबई.
- ४] महालेखापाल, महाराष्ट्र (२) [लेखा] नागपूर.
- ५] महालेखापाल, महाराष्ट्र (२) [लेखा परिक्षा] नागपूर.
- ६] मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई, ठोकणा भावन, मुं नवी मुंबई वाशी.
- ७] उप मुखलेखा परिक्षक (वरिष्ठ) स्थानिक निधी, लेखा, मुंबई/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर.
- ८] सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
- ९] सर्व जिल्हा परिषदेचे मुखलेखा व वित्त अधिकारी.
- १०] तहकार आधुक्त, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
- ११] सर्व जिल्हांचे उपनिबंधी [तहकार].
- १२] कुठली व तहकार विभाग.
- १३] सर्व जिल्हा लेखापरिक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी, लेखा
- १४] सर्व कार्यसभे, ग्राम विकास विभाग.
- १५] ग्राम विकास विभाग, निवड नस्ती का. ३. २३.